

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Romana Horáčka, Ph.D., a soudců JUDr. Jiřího Macka a Mgr. Jiřího Čurdy ve věci

žalobce: **LEO Express Global, a.s.**, IČO 29016002
se sídlem Řehořova 908/4, 130 00 Praha 3
zastoupený advokátem JUDr. Pavlem Dejlem, LL. M., Ph.D.
se sídlem Jungmannova 24, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **České dráhy, a.s.**, IČO 70994226
se sídlem Nábřeží L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1
zastoupený advokátem JUDr. Karlem Muzikářem, LL. M.
se sídlem Křižovnické nám. 193/2, 110 00 Praha

o zaplacení 33 949 000 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. prosince 2015 č. j. 21Cm 14/2014-448,

takto:

Návrh žalobce a žalovaného na přerušení odvolacího řízení se zamítá.

Rozsudek soudu prvního stupně se v rozsahu zamítnutí žaloby o zaplacení 33 949 000 Kč zrušuje a věc se mu v tomto rozsahu vrací k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Městský soud v Praze shora uvedeným rozsudkem rozhodl tak, že zamítl žalobu na zaplacení 33 949 000 Kč spolu s úrokem tam uvedeným (výrok I.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení tak, že uložil žalobci zaplatit náhradu nákladů řízení žalovanému 1 668 819,90 Kč (výrok II.).
2. Vyšel z podané žaloby, ve které se žalobce po žalovaném domáhal náhrady škody a tvrdil, že škodu mu způsobil žalovaný tím, že zneužil svého dominantního postavení na trhu, když za trh pro posouzení této věci relevantní žalobce označuje trh provozování osobní vlakové přepravy na lince Praha – Ostrava a zpět a škodou míní ušlý zisk za období od 1. 12. 2012 do 30. 4. 2014. Žalobce tvrdil, že svůj vstup na trh připravoval od roku 2010. Od té doby pracoval na svých obchodních plánech, v jejichž rámci pořídil a nasmlouval veškeré nezbytné osobní hmotné a nehmotné složky svého podnikání, mezi jinými i pět vlakových souprav typu FLIRT, a seznamoval se s cenami účtovanými žalovaným. V té době byla cena jednosměrného jízdného u vlaků žalovaného typu SC Pendolino 638 Kč, u vlaků označených EC/EX/R (eurocity, expres, rychlík) 438 Kč. Poté, co vstoupila na trh společnost RegioJet a.s., žalovaný ceny svých jízdenek výrazně snížil: u SC Pendolino na 300 Kč, u ostatních typů vlaků na 210 Kč, tj. v obou případech o 52 % oproti roku 2010. Žalovaný, jak žalobce tvrdí, snižuje ceny svých jízdenek výlučně na trase Praha - Ostrava, kde je vystaven konkurenci, zde účtuje podnákladové ceny - podle žalobcova názoru evidentně motivován snahou poškodit své konkurenty a vytlačit je z trhu. Úmyslně si způsobuje ztráty nebo si nechává ujít zisky s cílem uzavřít trh svým skutečným či potenciálním konkurentům, aplikuje tzv. predátorské ceny, zneužívá kompenzací, které mu poskytuje Česká republika za poskytování veřejných služeb na jiných tratích, pokrývá si tím ztráty, kterých dosahuje při zneužívání svého dominantního postavení. Proto žalobce tvrdil, že

mu v souvislosti s tímto jednáním žalovaného ušel zisk. Podle obchodního plánu sestaveného v roce 2010 zamýšlel vstoupit na trh se systémem tzv. plovoucích cen v určité výši. Poté, co žalovaný v říjnu 2011 ceny svých jízdenek snížil, žalobce vstoupil na trh dne 13. 11. 2012 se systémem plovoucích cen výrazně nižších, než v roce 2010 plánoval. Škodu však požaduje za jiné období, za období, kdy se trh nějakým způsobem vyvinul, proto ji kalkuluje podle modelu, který z jeho konkrétního obchodního plánu nevychází. Podle jeho názoru cestující volí poskytovatele přepravních služeb zejména v závislosti na výši ceny přepravy. Extrémně nízké ceny žalovaného ovlivňují i hladinu žalobcových cen (žalobce byl nucen na ně reagovat účtováním obdobně nízkých cen), a mají vliv i na počet přepravených cestujících. Žalovaný v důsledku aplikace podnákladových cen přepravil vyšší počet cestujících než v případě, kdy by nabízel přepravní služby za cenu svých průměrných celkových, případně dlouhodobých, resp. eliminovatelných nákladů na jednoho přepraveného cestujícího. Pokud by tedy žalovaný neaplikoval podnákladové, predátorské ceny a poskytoval služby na relevantním trhu ve sporném období za cenu průměrných eliminovatelných nákladů nebo pokud by na relevantním trhu v uvedeném období vůbec nepůsobil, protože má příliš vysoké náklady a není tudíž efektivní, počet cestujících, které by přepravil žalobce, by byl vyšší a byly by vyšší i jeho tržby. Žalobce je přesvědčen, že působení společnosti RegioJet na relevantním trhu v uvedeném období na těchto závěrech nic nemění. Pro kalkulaci svých výnosů, jichž by dosáhl, nebýt jednání žalovaného, nechal žalobce zpracovat doplněk ke znaleckému posudku, z něho vychází i žalobcova tvrzení. Žalobce od spočtených výnosů odečetl své skutečné výnosy (tržby) v tomto období, tj. částku 234 367 000 Kč. Zjištěný rozdíl přičetl ke svému skutečnému hospodářskému výsledku, zohlednil „daňový štít dosažených ztrát“ a výsledek úročil v souladu s doporučením Evropské komise sazbou 8 % ročně pro léta 2012 a 2013 a 7,6 % pro rok 2014. Takto dospěl k výši škody 418 869 000 Kč. Žalobce je nicméně přesvědčen o tom, že žalovaný je ekonomicky neefektivní, že nemůže dlouhodobě jezdit pod svými náklady a že jediným ekonomicky racionálním rozhodnutím žalovaného by bylo opustit relevantní trh ještě před žalobcovým vstupem na něj – tj. po vstupu společnosti RegioJet na tento trh. V takovém případě by žalobcův zisk byl vyšší. Pokud by žalovaný na relevantním trhu nepůsobil, zůstali by na něm jen RegioJet a žalobce, přepravovali by cestující, včetně přiměřeného zisku za cenu 358 Kč v prosinci 2012, 353 Kč v roce 2013 a 355 Kč od ledna do dubna 2014. Počet cestujících, které v téže době přepravil žalovaný, by byl poměrně rozdělen a připočten k počtu těch, které skutečně RegioJet a žalobce přepravili. Tímto způsobem dochází k výpočtu ušlého zisku ve výši 468 976 000 Kč.

3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zpochybnil, že by měl v době, kdy žalobce vstupoval na trh, dominantní postavení na tom trhu, který žalobce označuje za relevantní. Rozhodně nemohl jednat nezávisle na spotřebitelích, ale každopádně nejednal nezávisle na společnosti RegioJet a.s., která na trhu již v té době působila. Zdůrazňuje, že podstatná je jeho tržní síla, nikoli tržní podíl, podstatný je počet přepravených osob, nikoli přepravní kapacita. Žalovaný neobtěžoval zisky, ale snažil se eliminovat ztráty, které mu vstupem a agresivní cenovou politikou společnosti RegioJet při jejím vstupu na trh vznikaly. Agresivní cenová politika RegioJet mu však neumožňovala zachovat poptávku po jeho službách, aniž by zároveň nesnížil ceny, proto byl nucen učinit i tento poslední krok a postupoval konzervativně, ceny konkurence pouze dorovnal, a to navíc pouze u produktů EC, IC, EX a jen ve druhé vozové třídě. Ceny prémiového produktu, tzn. SC Pendolino, zůstaly vyšší nežli ceny RegioJetu. Trvá na tom, že tyto ceny spolehlivě přesahují hranici variabilních nákladů žalovaného, která je z hlediska soutěžního práva rozhodná, a co nejvíce přispívají ke krytí nákladů fixních. Zdůrazňuje, že žalobce vstupoval na trh již v této situaci. Zahájení provozu koncem roku 2012 spojil s nabídkou jízdenek za mimořádně nízké ceny, značnou část jízdenek nabízel za 137 Kč a posléze ještě za nižší „akční“ jízdné, které sám označil jako „Cenové šílenství“, konkrétně za 95 Kč. Obdobným způsobem reagoval i RegioJet. Žalovaný už nic nedorovnal a zůstal nejdražším ze všech dopravců na trati. Snížení cen byla obranná reakce žalovaného a s ohledem na všechny okolnosti šlo o reakci přiměřenou. Jeho jednání, jak tvrdí, nebylo a není vedeno úmyslem vyloučit žalobce či jinou konkurenci z trhu, ale

účinně na tomto trhu soutěžit. Z trhu ostatně nikdo nezmizel, ani se k tomu nechystá a oba soutěžitelé žalovaného se na trhu prezentují jako mimořádně úspěšní. V té souvislosti zdůrazňuje účel zákona na ochranu hospodářské soutěže, jímž má být ochrana soutěže, nikoli konkrétního soutěžitele. Má za to, že neexistuje příčinná souvislost mezi škodou, kterou žalobce tvrdí, a jednáním žalovaného, protože cenovou úroveň služeb na trhu tak, jak ji žalobce vymezuje, žalobce v době, kdy na trh vstupoval, znal. Má za to, že ušlý zisk, který žalobce kalkuluje, odpovídá sice závěrům jím předložených znaleckých posudků, ty však žalovaný považuje za nesmyslné a je přesvědčen, že žalobcovy záporné hospodářské výsledky jsou jen důsledkem jeho chybných ekonomických rozhodnutí. Zpochybňuje rovněž, že by zneužíval veřejnou podporu a připomíná, že z pohledu tohoto řízení je otázka zneužití veřejné podpory nepodstatná. K otázce výše škody uvedl, že žalobcova kalkulace nestojí na udržitelných a přesvědčivých předpokladech. Žalobce předpokládá, že celková poptávka na trati by se v důsledku růstu cen vůbec nezměnila, že by dopravce RegioJet dobrovolně účtoval shodně vysoké ceny jako žalobce přesto, že by mu jeho náklady umožňovaly účtovat ceny nižší a přebírat cestující ostatních dopravců a též žalobcovy cestující, že by RegioJet a žalobce byli schopni převzít všechny cestující žalovaného přes to, že jejich kapacita pro takový krok není dostatečná. Takové předpoklady jsou podle žalovaného na první pohled absurdní, žalovaný v té souvislosti odkazuje na závěry znaleckých posudků, které předložil. Zdůrazňuje, že žalobce důsledně nevysvětlil ani nepředložil soudu svůj podnikatelský plán, z něhož na začátku svých podnikatelských aktivit vycházel, ačkoli k tomu byl soudem vyzván. Veškerá jeho tvrzení jsou nepodložená, navíc sledoval cenové úrovně na trati v posledním roce před vstupem na trh a svůj podnikatelský plán změněným podmínkám zřejmě nepřizpůsobil. Jeho úvahy o tržním vývoji na trati jsou extrémně zjednodušující. Žalovaný byl tudíž přesvědčen o tom, že žalobce neunesl břemeno tvrzení a břemeno důkazní a že je tudíž na místě z tohoto důvodu jeho žalobu zamítnout.

4. Soud odkázal úvodem na nedůvodnost návrhu žalobce na položení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU, jelikož podle soudu vztah mezi jednáním (porušením práva) a jeho následkem (škodou) není otázkou právní, ale skutkovou. V každém sporu o náhradu škody je třeba prokázat, že konkrétní škoda, která je požadována, má původ v konkrétním jednání toho, kdo je označen za škůdce. Proto nejde o otázku aplikace evropského práva, ale o otázku, kterou zcela řeší hmotné právo národního státu. Podle soudu bylo na žalobci, aby tvrdil právně významné skutečnosti, z nichž svůj nárok na náhradu škody (v konkrétní formě a v konkrétní výši, způsobené konkrétním protiprávním jednáním) dovozuje a označil důkazy, jimiž by svá tvrzení prokázal, tj. aby splnil svou povinnost tvrzení i povinnost důkazní (§ 101 odst. 1 písm. a/, b/, § 120 odst. 1 o.s.ř.). Povinnost tvrdit konkrétní skutečnosti, z nichž účastník svůj nárok dovozuje, logicky předchází jeho povinnosti důkazní. Není možné, aby soud z obsahu důkazů, které žalobce označí, sám vytrídil informace a z nich namísto žalobce složil právně významný příběh. Ušlým ziskem se obecně rozumí újma spočívající v tom, že majetkové hodnoty poškozeného se nerozmnoží, ačkoli se to dalo s ohledem na pravidelný běh věcí očekávat. Z uvedeného plyne, že na žalobci bylo, aby tvrdil (a poté prokázal) mimo jiné, jak by zpravidla „věci běžely“, nebýt jednání žalovaného. Je třeba připustit, že žalobce byl skutečně v obtížné situaci. Ušlý zisk požadoval za období prvního roku a půl svého podnikání, tj. za období, které z hlediska jeho příjmů a výdajů nebylo s čím srovnávat. Za této situace měl však – zejména domáhal-li se náhrady škody v takové výši – náležitě soudu vysvětlit, jaké byly jeho konkrétní plány, když na trh v listopadu 2012 vstupoval, jaké konkrétní okolnosti jeho obchodní plán ovlivnily, jak se v jeho plánech projevila účast dalšího soutěžitele na trhu a jeho cenová politika, neboť v době žalobcova vstupu na trh byla již účast dalšího soutěžitele na trhu a jím nastavené ceny součástí „pravidelného běhu věcí“. Měl tedy tvrdit takové skutečnosti, z nichž by se dalo s velmi vysokou pravděpodobností dovodit, že by se – s ohledem na tento pravidelný běh věcí – dalo očekávat, že by dosáhl zisku v určité výši. Žalobce však žádné konkrétní skutečnosti týkající se jeho obchodních plánů souvisejících s obdobím skutečného vstupu na trh (tj. obchodních plánů a záměrů vztahujících se k situaci, která na trhu byla na konci roku 2012) netvrdil. Namísto

takových tvrzení předložil znalecký posudek (resp. obsah znaleckého posudku převzal do svých tvrzení) a navrhoval rovněž, aby soud nechal zpracovat další znalecký posudek, který by – krom jednotlivých předpokladů definujících zneužití dominantní postavení soutěžitele na trhu – určil výši škody ve variantách, která byla východiskem již jím předloženého posudku. Výše žalobcova předpokládaného zisku měla tudíž vycházet pouze z hypotézy, že by žalovaný účtoval ceny na úrovni svých eliminovatelných, dlouhodobých přírůstkových, resp. průměrných nákladů. Ani slovo však žalobce neuvedl o svých nákladech, o svých cenách, které by vycházely ze situace na trhu na konci roku 2012, o své skutečné obchodní strategii, která nutně musela počítat s účastí nejen žalovaného, ale též dalšího významného soutěžitele na trhu. Výši svých plánovaných cen žalobce pouze velmi povšechně shrnul v tabulce ve svém podání z 25. 7. 2014, šlo však podle jeho tvrzení o ceny, s nimiž plánoval vstoupit na trh v roce 2010, tj. o ceny, v nichž se vliv přítomnosti společnosti RegioJet na trhu neprojevil. Žalobce však netvrdil žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že by vzhledem k okolnostem na relevantním trhu mohl reálně dosáhnout určitého zisku, soudu předložil pouhé hypotézy založené na několika ekonomických modelech, o nichž ani netvrdil, že vycházejí z jasných a ověřitelných údajů, tj. z jeho konkrétního obchodního plánu. Tvrdí jednoznačně, že výše škody, která mu vznikla, má být objasněna až znaleckým posudkem soudem ustanoveného znalce, kterému je „plně připraven odkrýt své obchodní tajemství ve stejném rozsahu, jak to učiní žalovaný“. Žalobce se ve svých tvrzeních zaměřoval na protiprávní jednání žalovaného, o skutečnostech, které souvisejí s ním, však mlčel, a to i přes poučení soudu podle ust. § 118a o. s. ř. Výsledkem znalců si soud ověřil úvahu o tom, že žalobce nesplnil svou povinnost tvrzení, týkající se zisku, jehož by, jak tvrdí, dosáhl, nebýt jednání žalovaného. Žalobci nic nebránilo v tom, aby soudu náležitě objasnil svůj podnikatelský plán, s nímž vstupoval na trh, vyličil všechny okolnosti, s nimiž při svém vstupu na trh počítal, vysvětlil (podobně jako musel nejspíš vysvětlit úvěrující bance), jakým konkrétním způsobem hodlal dosáhnout určitého zisku, aby teprve poté mohl být (bylo-li by to s ohledem na zjištění týkajících se dalších předpokladů odpovědnosti za škodu namíste) zpracován znalecký posudek, který by nejprve ověřil, zda by – s ohledem na konkrétní podnikatelský záměr a s ohledem na pravidelný běh věci – žalobce dosáhl zisku v určité výši. Teprve poté by řešil výši škody, tj. rozdíl mezi takto zjištěným potenciálním ziskem a ziskem, jehož žalobce skutečně dosáhl. Žalobce však žádné v tomto směru podstatné skutečnosti ve svých podáních vůbec netvrdil. Proto soud žalobu zamítl a rozhodl o náhradě nákladů řízení podle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. a úspěchu žalovaného ve věci.

5. Po vyhlášení rozsudku žalobce vzal žalobu co do částky 384 920 000 Kč zpět, proto soud rozsudek v tomto rozsahu zrušil a řízení zastavil, toto usnesení ze dne 10. 2. 2016, č. j. 21 Cm 14/2014-515 bylo potvrzeno rozhodnutím odvolacího soudu a nabylo právní moci.
6. Proti rozsudku se včas odvolal žalobce. Uvedl, že soud prvního stupně nepřihlédl k žalobcem tvrzeným skutečnostem a k jím označeným důkazům, prakticky neprovedl důkazní řízení a nezohlednil řadu pro řízení zásadních tvrzení, argumentů a námitek žalobce, což činí rozsudek v podstatné části nepřezkoumatelným, zjistil neúplně a nedostatečně skutkový stav věci, když neprovedl žalobcem navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností a ke zjištění skutkového stavu věci, dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným zjištěním, když v rámci svého rozhodování nevzal v úvahu všechny relevantní skutečnosti tvrzené a prokazované žalobcem, založil své rozhodnutí ve věci na nesprávném právním posouzení věci. K jednotlivým důvodům uvedl, že ačkoliv soud prvního stupně - s výjimkou výsledku znalců, jejichž posudky strany ve sporu předložily k důkazu - neprovedl žádné dokazování, a to dokonce ani samotnými znaleckými posudky zpracovanými vyslychanými znalci, žalobu žalobce zamítl. Své rozhodnutí postavil na názoru, že žalobce údajně předložil soudu nedostatečná skutková tvrzení „ve vztahu ke konkrétním předpokladům odpovědnosti za škodu, jejíž náhrady se v daném sporu domáhá“, a to navzdory skutečnosti, že sám dále v rozsudku konstatoval, že žalobce tvrdil, že „nebýt protiprávního jednání žalovaného /které žalobce podrobně ve své žalobě i v dalších podáních popsal, což nezpochybnil ani soud prvního stupně - pozn. žalobce/, dosáhl by ve sporném

období většího zisku, než kterého skutečně dosáhl“, tj. že tvrdil všechny základní předpoklady odpovědnosti žalovaného za škodu vzniklou žalobci v podobě ušlého zisku. Nejen z důvodu této zjevné rozpornosti závěrů soudu prvního stupně je nutné považovat rozsudek za nepřezkoumatelný a nesrozumitelný. Dále soud, aniž by uvedl, z hlediska kterého konkrétního předpokladu odpovědnosti za škodu měla být taková tvrzení stěžejní, považoval za chybějící zejména tvrzení žalobce „týkající se jeho obchodních plánů souvisejících s obdobím skutečného vstupu na trh“; soud prvního stupně žalobci vytkl, že „namísto takových tvrzení předložil znalecký posudek (resp. obsah znaleckého posudku převzal do svých tvrzení)“ a že „ani slovo však žalobce neuvedl o svých nákladech a svých cenách, které by vycházely ze situace na trhu na konci roku 2012, o své skutečné obchodní strategii, která nutně musela počítat s účastí nejen žalovaného, ale též dalšího významného soutěžitele na trhu“, když „v době žalobcova vstupu na trh byla již účast dalšího soutěžitele na trhu a jím nastavené ceny součástí pravidelného běhu věcí“. Nejenom, že z uvedeného není zřejmé, ve vztahu ke kterému předpokladu odpovědnosti za škodu považoval soud prvního stupně uvedená tvrzení za natolik stěžejní, že nemohl žalobu žalobce řádně projednat, ale uvedené závěry soudu ani nejsou správné a podložené a navíc pramení ze zjevného nepochopení podstaty věci, tj. z nepochopení fungování hospodářské soutěže a účasti v ní. Co se týče obchodních plánů, na jejichž nepředložení soud prvního stupně zcela nepochopitelně prakticky postavil rozsudek, ty jsou standardně sice podnikateli skutečně vytvářeny, jedná se však pouze o jejich subjektivní budoucí odhady, záměry a cíle stanovené na základě dostupných informací o situaci na trhu. Na jejich základě rozhodně nelze usuzovat na to, jak se bude - objektivně posuzováno - situace na trhu v budoucnu skutečně vyvíjet, a pokud je následně trh ovlivněn faktory, které obchodní plán nezohlednil, např. právě protisoutěžním jednáním dominantního soutěžitele, nelze z nich usuzovat ani na to, jak by se situace skutečně vyvíjela, pokud by takový faktor nenastal. V žádném obchodním plánu žádný soutěžitel, tedy ani žalobce, nepočítá s tím, že bude tolerováno protiprávní jednání jiného soutěžitele a že toto protiprávní jednání bude trvat několik let, aniž by státní orgány proti tomuto jednání účinně zasáhly. Žalobce vycházel při plánování své podnikatelské činnosti z předpokladu, že v České republice coby právním státě platí a je dodržována zásada, že protiprávní jednání nepoživá právní ochrany, a tedy že žalovanému nebude žádné protiprávní jednání tolerováno. Závěr soudu prvního stupně, že žalobce netvrdil nic o svých nákladech a cenách v rozhodném období a že údajně postupoval nesprávně, když pravděpodobný vývoj trhu za předpokladu, že by žalovaný neporušoval zákon, tvrdil a prokazoval na základě znaleckého zkoumání dle ust. § 127a o. s. ř., na základě nákladů a cen jednotlivých soutěžitelů a na základě skutečné situace na trhu, a to i s ohledem na existenci dalšího nedominantního soutěžitele) a nikoli na základě svých subjektivních plánů a představ, tedy není v žádném případě správný. Tento závěr je o to absurdnější, že soud prvního stupně ani neprovedl důkaz znaleckým posudkem předloženým žalobcem, jehož obsah žalobce učinil součástí svých tvrzení, a závěr o nedostatečných tvrzeních žalobce tedy učinil, aniž by se s jeho tvrzeními vůbec seznámil. Naprosto absurdní je i závěr soudu prvního stupně, že žalobce „nesplnil svou povinnost tvrzení týkající se zisku, jehož by, jak tvrdí, dosáhl, nebýt jednání žalovaného“. Soud tedy v jedné větě uvádí, že žalobce tvrdil, že by dosáhl určitý zisk, nebýt jednání žalovaného, a současně, že ve vztahu k téže skutečnosti nesplnil povinnost tvrzení. Tento absurdní závěr následně soud prvního stupně opět rozvádí tak, že měl žalobce soudu předložit svůj podnikatelský plán, s nímž vstupoval na trh. Soud měl evidentně podnikatelský plán žalobce za něco, na čem stojí a padají skutečné výkony všech podnikatelů na relevantním trhu, a co je jediným důkazem o tom, jak se bude trh skutečně vyvíjet. Soud navíc zcela pominul, že shora uvedené skutečnosti žalobce tvrdil, když soudu v žalobě i dalších podáních podrobně popisoval své plány a odhady cen činěné před vlastním vstupem na trh a když i k těmto plánům a záměrům předložil čestné prohlášení předsedy představenstva L. Novotného, v němž L. Novotný podrobně rozvedl jak plány žalobce, tak zde popsal služby, které chce poskytovat, definoval cílovou skupinu spotřebitelů, na kterou se hodlá zaměřit, popsal své úvahy týkající se soutěže se žalovaným a věnoval se i úvahám týkajícím se soutěže se

společností RegioJet (není tedy pravdou, jak uvádí soud prvního stupně, že by se čestné prohlášení týkalo jen období předcházejícího vstupu společnosti RegioJet na trh). K čestnému prohlášení L. Novotného nicméně soud prvního stupně odmítl přihlídnout s odůvodněním, že se nejedná o tvrzení, ale o důkaz. Soud prvního stupně konečně dovodil, že žalobce nesplnil svou povinnost tvrzení ani stran příčinné souvislosti mezi jednáním žalovaného a škodou. Zde opět soud zmiňuje svou - neodbornou a znalecky ani jinak nepodloženou - úvahu o tom, že úroveň cen na relevantním trhu „ovlivnila v podstatné míře společnost RegioJet. Tento závěr učinil soud na základě posudku, který předložil žalovaný. Stejně jako posudek předložený žalobcem, ani posudek předložený žalovaným však soud prvního stupně vůbec neprovedl k důkazu a nemohl a neměl z něho tedy ani činit ve svém rozhodnutí jakékoli závěry. Posudek předložený žalovaným navíc ani žádné varianty vývoje relevantního trhu, pokud by nedošlo k protiprávnímu jednání žalovaného, natož varianty odpovídající realitě, neobsahuje, když si žalovaným angažovaný znalec ani žádná skutečná data od žalovaného nevyžádal, natož, aby na základě nich vytvořil nějaký model vývoje trhu nezátíženého protiprávním jednáním žalovaného. Posudek žalovaného se navíc vůbec nevěnoval posouzení toho, jak by se relevantní trh a cenová úroveň vlakové přepravy vyvíjela nebýt protiprávního jednání žalovaného, ale byly v něm pouze kritizovány závěry posudku předloženého žalobcem. Navíc, jak již bylo uvedeno výše, měl-li soud o některém z posudků pochybnost, měl jej podle ust. § 127 odst. 2 o. s. ř. předložit reviznímu znalci a ne se - bez jejich provedení k důkazu - přiklonit k některému z nich a na základě něho žalobu žalobce zamítnout. Uvedl, že pokud by žalovaný aplikoval ceny nikoliv protiprávní, tedy ceny nutně vyšší, mohl by účtovat a účtoval by vyšší ceny i žalobce (a bez pochyby by tak činila i společnost RegioJet), případně by mohl žalobce přepravit více cestujících, kteří by za ceny žalovaného, jako zcela neefektivního soutěžitele, účtované v souladu s právem s žalovaným necestovali. Zisk, který ušel žalobci z toho důvodu, že byl nucen reagovat na chování žalovaného a byl nucen prodávat své služby za nízké ceny menšímu množství cestujících, ušel žalobci jednoznačně v příčinné souvislosti právě s jednáním žalovaného spočívajícím v protiprávním uplatnění protiprávně nízkých cen. K požadavkům soudu uvedl, že jsou v rozporu se smyslem Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/104/EU ze dne 26. 11. 2014 o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a Evropské unie o hospodářské soutěži. Nutno uzavřít, že pokud zamítl soud prvního stupně žalobu žalobce prakticky výlučně z toho důvodu, že mu žalobce údajně nepředložil tvrzení o svém obchodním plánu a že údajně dostatečně nezohlednil účast společnosti RegioJet na relevantním trhu, rozhodl v naprostém rozporu se skutečným stavem věci, když žalobce o svých obchodních plánech ve svých podáních obsáhle pojednával a jejich obsah důkazně dokládal, i když se zabýval i rolí společnosti RegioJet. Pokud tedy soud prvního stupně založil rozsudek na tom, že žalobce údajně neunesl své břemeno tvrzení, přičemž za ona údajně chybějící tvrzení označil tvrzení, která žalobce soudu ve skutečnosti předložil, která nicméně nelze považovat z hlediska nároku žalobce za významné ve smyslu § 101 odst. 1 písm. a) o. s. ř., zatížil rozsudek vadou, pro kterou nemůže v žádném případě obstát. Rozsudek je navíc nepřezkoumatelný, neboť se v něm soud prvního stupně s tvrzeními, která mu žalobce předložil, vůbec nevypořádal, a to na základě zcela absurdního argumentu, že mu údajně nebyla žalobcem předložena. Žalobce učinil maximum k co nejpodrobnějšímu a nejpečlivějšímu vyličení všech skutkových tvrzení, která byla pro předmětnou věc relevantní. Závěr soudu prvního stupně o tom, že údajně žalobce své břemeno tvrzení neunesl, je za těchto okolností zcela neopodstatněný, nesprávný a rozporný se shora citovanou soudní praxí. Navíc, jak plyne z odůvodnění rozsudku, určil soud prvního stupně za normu rozhodnou pro posouzení nároku žalobce ust. § 420 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění platném v rozhodné době. Tato norma však na nárok žalobce nedopadá, jelikož věc měla být posouzena podle ust. § 41 obch. zák. Zdůraznil též nesprávný postup soudu při aplikaci ust. § 118a o. s. ř., když postup soudu prvního stupně je naprosto nepřijatelný a rozporný s účelem a smyslem poučovací povinnosti. Soud prvního stupně se též dopustil závažné procesní vady též tím, že neakceptoval žalobcův návrh, aby „položil předběžnou

otázku, jsou-li požadavky národního práva na otázku příčinné souvislosti mezi vznikem škody a jednáním, které ji mělo způsobit, v souladu s požadavky na přiznávání škody pro porušení čl. 102 smlouvy o Evropské unii“. Soud prvního stupně založil své nesprávné závěry na tom, že mu údajně není známo, že by evropská judikatura ohledně výkladu pojmu „příčinná souvislost“ vycházela z jiných předpokladů, než jak je popsal a vyložil soud prvního stupně, čímž de facto výslovně přiznal, že judikaturu odkazovanou žalobcem zcela ignoroval. Jak však žalobce již shora uvedl, Soudní dvůr EU zcela jasným způsobem vyložil, že právo domáhat se náhrady škody vzniklé porušením unijních soutěžních pravidel, nemůže být v žádném případě vnitrostátním právem kategoricky a bez ohledu na zvláštní okolnosti projednávaného případu podmiňováno existencí přímé příčinné souvislosti. Měl-li soud prvního stupně pochybnosti o existenci přímé příčinné souvislosti mezi protiprávním jednáním žalovaného a ušlým ziskem žalobce z důvodu přítomnosti společnosti RegioJet coby třetího soutěžitele na relevantním trhu (viz jeho závěr, že „považuje za naprosto nepochybné, že úroveň cen vlakové přepravy na trati Praha - Ostrava, a tedy i žalobcovy hospodářské výsledky ovlivnila v podstatné míře společnost RegioJet a.s.), stihala jej povinnost obrátit se na Soudní dvůr EU s předběžnou otázkou, zda je z jeho strany zamýšlené použití pojmu „příčinná souvislost“ v souladu s unijním právem, konkrétně s principem efektivity. Jelikož tak neučinil, přičemž dokonce tuto svoji neochotu k náležitému procesnímu postupu bez ohledu na obsah spisové dokumentace vydával za údajnou neúplnost skutkových tvrzení žalobce, zásadně pochybil a zatížil tak řízení nejen závažnou procesní vadou, ale porušil i ústavně zaručené právo žalobce na zákonného soudce. Dalším zásadním pochybením soudu prvního stupně byl naprosto bezprecedentní přístup k obchodnímu tajemství žalobce, coby zákonem uznávané a chráněné nehmotné majetkové hodnotě. S ohledem na všechny shora uvedené zcela zásadní vady rozsudku a řízení, které mu předcházelo, kterými soud prvního stupně zatížil předmětné řízení, a z důvodu ochrany práva žalobce na spravedlivý proces žádal žalobce odvolací soud, aby podle ust. § 221 odst. 2 o. s. ř. nařídil projednání a rozhodnutí věci jiným samosoudcem, když každá z výše uvedených vad sama o sobě, natož všechny společně, tento postup odůvodňují a navrhl zrušení rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení soudu prvního stupně. V doplnění svého odvolání uvedl, že opodstatněnost tvrzení žalobce jednoznačně osvědčuje aktuální postup Komise EU, coby orgánu Evropské unie pověřeného mimo jiné dohledem nad dodržováním pravidel hospodářské soutěže na území Evropské unie, vůči žalovanému. Jak Komise EU uvedla ve své tiskové zprávě ze dne 10. 11. 2016, zahájila proti žalovanému šetření za účelem posouzení, zda žalovaný neúčtoval v rozporu s právními předpisy za účelem vytlačení konkurence (tedy žalobce) z relevantního trhu osobní vlakové přepravy na trase Praha - Ostrava podnákladové ceny. V této souvislosti odkázala Komise EU na čl. 102 Smlouvy o fungování Evropské unie (jehož porušení ze strany žalovaného vedle porušení českých právních předpisů žalobce namítal), který zakazuje zneužívání dominantního postavení na trhu, přičemž konstatovala, že takové zneužívání může zahrnovat nepřiměřené nákupní nebo prodejní ceny nebo jiné nerovné obchodní podmínky. Svým aktuálním postupem vůči žalovanému Komise EU potvrdila existenci podezření, že se žalovaný dopustil protiprávního jednání tvrzeného žalobcem v předmětném řízení, tj. že zneužil v rozhodné době dominantní postavení na relevantním trhu osobní vlakové přepravy na lince Praha - Ostrava a monopolní postavení na jiných relevantních trzích v České republice tím, že účtoval nepřiměřeně nízké ceny za účelem vytlačení ostatních soutěžitelů, a to právě i žalobce, z relevantního trhu. Popsané skutečnosti a podstata šetřeného deliktního jednání žalovaného ze strany Komise EU je přitom postavena na tom, co tvrdil žalobce v řízení před soudem prvního stupně, že žalovaný svým protiprávním jednáním záměrně a protiprávně připravuje žalobce o příjmy (zisky), aby mu tímto znemožnil nadále působit na relevantním trhu a přinutil ho tak trh opustit. Podle žalobce postup Komise EU vůči žalovanému osvědčuje nejen dostatečnost žalobních tvrzení žalobce, ale i jejich podloženost, a tedy i nesprávnost rozsudku.

7. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že především upozorňuje na to, že žalobce přitom svou žalobu koncipoval značně obecným způsobem a v důkazní rovině se spolehl v zásadě pouze na

znalecký posudek společnosti B.S.O. spol. s r.o. (dále jen „BSO“) ze dne 12. 6. 2014, č. 2014/894/46. Ten na základě hrubých odhadů určitých údajů o hospodaření jednotlivých dopravců a na základě několika hypotetických scénářů odhadl údajné ztráty společnosti LEO Express (tj. škodu ve formě ušlého zisku), které údajně zapříčinilo jednání společnosti žalovaného. Jednotlivým prvkům odpovědnosti za škodu (porušení právní povinnosti, vznik škody, výše škody, příčinná souvislost) se žalobce v konkrétní rovině v rámci svých tvrzení ani důkazů nevěnoval a zřejmě spoléhal, že příslušné šetření za něj provede soud, popřípadě soudem ustanovený znalec. Jelikož soud prvního stupně nepokládal tvrzení obsažená v žalobě za dostatečná, vyzval žalobce svým usnesením ze dne 7. 7. 2014, č. j. 21 Cm 14/2014-72, k doplnění žaloby. Této výzvě žalobce vyhověl spíše jen formálně, nežli materiálně. Proto jej soud na přípravném jednání dne 16. 4. 2015 opakovaně a poměrně detailně poučil o povinnosti tvrdit rozhodné skutečnosti a o povinnosti tyto skutečnosti prokázat. Žalobce svou žalobu prakticky nijak nedoplnil (převážně v různých obměnách zopakoval, co již tvrdil dříve) a poučení, kterého se mu dostalo během přípravného jednání, ve věcné rovině prakticky nerefletoval. Žalobce zejména nadále netvrdil ani základní skutečnosti týkající se výše nárokované škody a kauzálního nexu. Proto Městský soud v Praze žalobu napadeným rozsudkem v celém rozsahu zamítl pro neunesení břemene tvrzení. Shrnutí, že v tomto odvolacím řízení nejde o otázku, jak v posuzované věci vymezit relevantní trh, ani zda žalovaný má na takovém trhu dominantní postavení, ani zda jednání žalovaného odporovalo ust. § 11 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně hospodářské soutěže či článku 102 Smlouvy o fungování Evropské unie, tedy zda spočívalo ve zneužití dominantního postavení uplatňováním podnákladových cen, jak se domnívá žalobce. Nejde například ani o to, zda a v jakém rozsahu liberalizovat železniční dopravu v České republice. V tomto odvolacím řízení běží jediné o to, zda žalobce unesl svá procesní břemena, zejména pokud jde o vznik a výši škody a příčinnou souvislost mezi jednáním žalovaného a touto údajnou škodou. Žalovaný je přesvědčen, že žalobce tato procesní břemena neunesl, a že je tedy napadený rozsudek správný. Ačkoli byl žalobce soudem prvního stupně hned dvakrát poučen, aby doplnil svá tvrzení a označil k nim důkazy, neučinil tak a v návaznosti na poučení soudu pouze částečně rozvinul svou předchozí argumentaci založenou na předpokladu, že soud a soudem ustanovený znalec věc komplexně vyšetří, a nahradí tak nedostatek procesní aktivity žalobce formou vyšetřovacího důkazu. Pokud jde o tuto základní otázku, tedy zda žalobce skutečně neunesl svá procesní břemena, je odvolání žalobce zcela nekonkrétní, pouze žalobce v odvolání neustále opakuje, že údajně procesní břemena unesl, ale nenabízí žádné konkrétní vysvětlení. Žalobce navíc v průběhu řízení opakovaně účelově měnil svou argumentaci. Nejprve vůbec nepřipouštěl, že by jeho žaloba mohla být v jakémkoli aspektu neúplná. Posléze obrátil a začal před soudem prvního stupně tvrdit, že objektivně není schopen svá procesní břemena unést. Následně, ve svém odvolání, se opět navrátil k argumentaci, že jeho žaloba vlastně potřebná tvrzení obsahovala. Odvolání žalobce je tedy nedůvodné. Žalobce se v žalobě zejména nevěnoval předpokladům odpovědnosti za škodu. Žaloba však neobsahovala tvrzení, kterými by žalobce, kdyby prokázal jejich pravdivost, mohl uvedené předpoklady odpovědnosti žalovaného za škodu naplnit. Nárok žalobce vycházel z úvahy, jakého by údajně žalobce dosáhl zisku, kdyby všichni dopravci nabízeli jednotně své služby za ceny odpovídající domnělým eliminovatelným nákladům žalovaného (nikoli žalobce). Jak uvedl Městský soud v Praze v napadeném rozsudku, žalobce vyšel „z „hypotetického srovnávacího scénáře“, který předpokládá, že by všichni [soutěžitelé], tj. žalobce, žalovaný i RegioJet, cestujícím účtovali cenu na úrovni průměrných eliminovatelných nákladů žalovaného na jednoho přepraveného cestujícího a počet přepravených osob by odpovídal množství, které ten který ze soutěžitelů ve sporném období skutečně přepravil. Žalobce od výnosů spočtených způsobem shora uvedeným, odečetl své skutečné výnosy (tržby) v tomto období, tj. částku 234 367 000 Kč. Zjištěný rozdíl přičítal ke svému skutečnému hospodářskému výsledku, zohlednil „daňový štít dosažených ztrát“ a výsledek úročil v souladu s doporučením Evropské komise sazbou 8 % ročně pro léta 2012 a 2013 a 7,6 % pro rok 2014. Takto dospěl k výši škody 418 869 000 Kč. Žalobce tedy odhadl eliminovatelné náklady

žalovaného a kalkuloval, že by všichni dopravci jednotně nabízeli služby za vysoké ceny odpovídající těmto údajným nákladům. To by se podle žalobce nijak neprojevilo v poptávce po službách (nebyli by cestující a nesnížila by se obsazenost vlaků). Všichni tři dopravci by jezdili za tyto vysoké ceny a nesoutěžili by spolu, a to přesto, že RegioJet již dlouho před vstupem žalobce na trh nabízel dopravu za mnohem nižší ceny, které sám stanovil. Na výši ušlého zisku nemá podle žalobce vůbec vliv ani nesporná skutečnost, že sám žalobce nabízel jízdenky za velmi nízké ceny nedosahující ani 100 Kč za cestu z Prahy do Ostravy či zpět. Popsaný model, na kterém žalobce založil svůj nárok, však rozhodně nedosahuje standardů požadovaných judikaturou Nejvyššího soudu ČR, podle které ten, kdo se domáhá ušlého zisku, musí mimo jiné tvrdit a s jistotou prokázat, že „nebýt protiprávního jednání škůdce by se majetkový stav poškozeného zvýšil“, přitom nepostačuje pouhá pravděpodobnost zvýšení majetkového stavu v budoucnu. Model, na němž žalobce vystavěl svůj domnělý nárok na náhradu ušlého zisku, ostatně odporuje nejen citované judikatuře, ale i zdravému rozumu, a to hned z několika důvodů. Zaprvé, žalobce spolu se svým znalcem BSO ve svých konstrukcích zejména zcela pominul vliv dopravce RegioJet, resp. dopady jeho cenových a dalších rozhodnutí na trh a na tržby společnosti LEO Express, a to přesto, že byl soudem vyzván a poučen, aby v tomto ohledu svá tvrzení doplnil. Žalobce i přes shora uvedené skutečnosti ve svých nárocích vyšel z nesmyslného předpokladu, že nebýt údajného protisoutěžního jednání, ceny všech dopravců by se jednotně pohybovaly na úrovni údajných (žalobcem nesprávně kalkulovaných) průměrných eliminovatelných nákladů žalovaného. Zadruhé, žalobce ignoroval, že vyšší cenová úroveň by zajisté vedla k poklesu celkové poptávky po železniční dopravě mezi Prahou a Ostravou. Ve svých hypotetických scénářích vyčíslicích jeho údajný ušlý zisk počítal s předpokladem, že počet přepravených cestujících by se nezměnil se zvýšenou cenou. To přitom jasně odporuje elementárním ekonomickým zákonitostem (vztahu mezi cenou a poptávkou). A zatřetí, žalobce ve svých kalkulacích ušlého zisku pominul, že jeho ceny byly a jsou nižší, a to někdy i podstatně, než ceny jízdenek žalovaného. Odmítl přitom vysvětlit, proč by měl žalovaný odpovídat za chybějící tržby žalovaného v tom rozsahu, v jakém ceny žalobce - společnosti LEO Express nedosahovaly cen žalovaného - Českých drah. Iracionální úvaha žalobce přitom vede k absurdnímu závěru, že kdyby se snad žalobce rozhodl jezdit mezi Prahou a Ostravou za jednu korunu (nebo dokonce zadarmo), stejně jako se rozhodl jezdit v některých případech za 99 Kč (tj. za cenu méně než poloviční oproti tehdejším nejnižším cenám žalovaného), měl by mu žalovaný v případě své hypotetické odpovědnosti za ušlý zisk kompenzovat i tržby ušlé v důsledku tohoto rozhodnutí. Žalobce fakticky pouze předeštel hypotetické modely tržního vývoje odtržené od reality a domáhal se, aby za něho věc vyšetřil soud či dokonce žalovaný. Pokusil se nahradit svá tvrzení znaleckým posudkem, což ale není možné. Žalobce tento svůj přístup nepřímou potvrzuje i v odvolání - má představu, že je dostatečné, pokud určitá osoba naznačí, že by mohlo docházet k porušování pravidel hospodářské soutěže, načež civilní soudy za ni věc vyřeší a určí spravedlivou výši náhrady škody. To zjevně odporuje pravidlům a zásadám, jimiž se řídí sporné občanské soudní řízení. Žalobce tedy nabídl soudu pouhé hypotézy nesouvisející s realitou a poučení, kterého se mu dostalo, zkrátka nevyhověl. O svých plánech a o tom, jak konkrétně je měl žalovaný narušit (a jaká byla úloha třetího dopravce - RegioJet) neuvedl prakticky nic. Lze proto podle žalovaného uzavřít, že žalobce nevyvinul dostatečnou procesní aktivitu, a proto byla jeho žaloba po právu zamítnuta. Pokud jde o tuto základní otázku, tedy zda žalobce skutečně neunesl svá procesní břemena, je odvolání žalobce zcela nekonkrétní. Proto navrhl potvrzení rozsudku jako správného. Dále ve svém doplnění navrhl soudu přerušení řízení do doby rozhodnutí Ústavního soudu o ústavní stížnosti žalovaného proti usnesení o částečném zastavení řízení co do částky 384 920 000 Kč, když toto zpětvzetí považuje pouze za obstrukci žalobce.

8. Dne 6. 3. 2018 žalobce odvolacímu soudu doručil své podání, ve kterém navrhl vyloučit veřejnost z jednání odvolacího soudu a zároveň navrhl vstup Komise EU do řízení v postavení tzv. „přítele soudu“ s tím, že považuje za vhodné, aby si odvolací soud zároveň vyžádal stanovisko Komise

k otázce týkající se porušení soutěžních pravidel podle čl. 81 Smlouvy o založení Evropského společenství. Zároveň navrhl přerušení řízení do doby rozhodnutí Komise EU vůči žalovanému.

9. Žalovaný ve svém vyjádření k tomuto návrhu shrnul, že námitky a návrhy žalobce považuje za nepatřičné a nedůvodné. Poukázal na svoji argumentaci uvedenou již ve vyjádření k odvolání.
10. Odvolací soud usnesením ze dne 7. 3. 2018, č. j. 3 Cmo 56/2017-654 vyzval podle ust. § 43 o. s. ř. žalobce k upřesnění a doplnění jeho návrhu. Žalobce v reakci na tuto výzvu uvedl, že nenavrhuje vstup Komise EU ani podle ust. § 92 ani podle ust. § 93 o. s. ř., ale navrhuje, aby Komise EU vstoupila do řízení ve specifickém postavení „přítele soudu“.
11. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal podle ust. § 212 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen o. s. ř.) rozsudek soudu prvního stupně, a dospěl k závěru, že zde nejsou dány podmínky pro potvrzení (ust. § 219 o. s. ř.) nebo změnu (ust. § 220 o. s. ř.), neboť rozsudek trpí takovými vadami, které mohou mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a za odvolacího řízení nemohla být zjednána náprava /ust. § 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř./.
12. Žalobce se v této věci domáhal zaplacení náhrady škody, kterou spatřoval v tom, že žalovaný v důsledku aplikace tzv. „predátorských cen“ žalobci způsobil škodu. Tato škoda má být fakticky ušlým ziskem, se kterým žalobce počítal při svém vstupu na trh železniční dopravy a při přípravě svého ekonomického modelu (business plánu).
13. Soud prvního stupně věc posoudil a dospěl k závěru, že žalobce svůj nárok neprokázal, jelikož nedostatečně svůj nárok tvrdil, tedy zejména neobjasnil svůj podnikatelský plán, s nímž vstupoval na trh, nevylicil všechny okolnosti, s nimiž při svém vstupu na trh počítal, nevysvětlil (podobně jako musel nejspíš vysvětlit úvěrující bance), jakým konkrétním způsobem hodlal dosáhnout určitého zisku, aby teprve poté mohl být zpracován znalecký posudek, který by nejprve ověřil, zda by – s ohledem na konkrétní podnikatelský záměr a s ohledem na pravidelný běh věcí – žalobce dosáhl zisku v určité výši. Podle soudu bylo na žalobci, aby tvrdil právně významné skutečnosti, z nichž svůj nárok na náhradu škody (v konkrétní formě a v konkrétní výši, způsobené konkrétním protiprávním jednáním) dovozuje a označil důkazy, jimiž by svá tvrzení prokázal (§ 101 odst. 1 písm. a/, b/, § 120 odst. 1 o. s. ř.) a není možné, aby soud z obsahu důkazů, které žalobce označí, sám vytrídil informace a z nich namísto žalobce složil právně významný příběh. Důvodem zamítnutí žaloby tedy bylo, že žalobce dostatečně netvrdil mimo jiné, jak by zpravidla „věci běžely“, nebýt jednání žalovaného.
14. Problémem přezkoumávaného rozhodnutí je zejména to, jaké doplnění skutkových tvrzení soud po žalobci požadoval a jak hodnotil provedené důkazy.
15. Soud prvního stupně sice provedl dokazování, tyto důkazy však nehodnotil tak, aby dostal ust. § 132 o. s. ř. Svůj závěr, že žalobce svůj nárok neprokázal, jelikož nedostatečně svůj nárok tvrdil, založil na své domněnce, že žalobce neobjasnil svůj podnikatelský plán, s nímž vstupoval na trh, nevylicil všechny okolnosti, s nimiž při svém vstupu na trh počítal, nevysvětlil (podobně jako musel nejspíš vysvětlit úvěrující bance), jakým konkrétním způsobem hodlal dosáhnout určitého zisku. Přitom však vůbec nepřihlédl ke skutečnosti, že převážnou část jím požadovaných skutkových tvrzení, a tedy i důkazů nutných pro posouzení věci, již obsahovaly znalecké posudky, které žalobce předkládal soudu a ke kterým soud nepřihlédl, veden svým nesprávným názorem, že znalecké posudky jsou s to vyřešit pouze otázku výše nároku, nikoliv samu existenci nároku.
16. K povinnosti vylicení rozhodujících skutečností se již Nejvyšší soud ČR vyjádřil v rozhodnutí ze dne 20. dubna 2009, 23 Cdo 315/2009, podle kterého se rozhodujícími skutečnostmi ve smyslu ust. § 79 odst. 1 o. s. ř. rozumějí údaje, které jsou zcela nutné k tomu, aby bylo jasné, o čem a na jakém podkladě má soud rozhodnout. Žalobce musí v návrhu uvést takové skutečnosti, kterými vylicí skutek (skutkový děj), na jehož základě uplatňuje svůj nárok, a to v takovém rozsahu, který umožňuje jeho jednoznačnou individualizaci, tj. nemožnost záměny s jiným skutkem. Právní charakteristiku skutku (tzv. právní důvod žaloby) není povinen v návrhu uvádět. Vylicení

rozhodujících skutečností slouží k vymezení předmětu řízení po skutkové stránce a k jeho identifikaci umožňující odlišení od předmětů jiných řízení. V návrhu na zahájení řízení jde o zásadní určení skutku tak, aby žaloba byla projednatelná, tj. že skutkový děj je nezaměnitelně vymezen rozhodujícími skutečnostmi. Nedostatek náležitostí žaloby brání jejímu věcnému projednání a pokračování v řízení, neobsahuje-li vylíčení rozhodujících skutečností, nebo je-li vylíčení těchto skutečností natolik neúplné, neurčité, nebo nesrozumitelné, že nelze bez dalšího stanovit, jaký skutek má být předmětem řízení, nebo je-li mezi tvrzenými skutečnostmi a žalobním petitem logický rozpor.

17. Stejně tak otázku skutkových tvrzení a případného odkazu na skutková tvrzení obsažená v důkazech překládaných soudu již řešil Nejvyšší soud ČR v rozhodnutí ze dne 22. června 2004, sp. zn. 32 Odo 916/2003, podle kterého lze v žalobě provést vylíčení rozhodujících skutečností i odkazem na listinu, kterou žalobce připojí k žalobě a na kterou v textu žaloby výslovně odkáže. Stejně v rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 15. července 2008, sp. zn. 29 Odo 742/2006 uvedl, že závěr, že vylíčení rozhodujících skutečností může mít zprostředkovaně původ i v odkazu na listinu, kterou žalobce (coby důkazní materiál) připojí k žalobě a na kterou v textu žaloby výslovně odkáže, je výjimkou ze zásady, že vylíčení rozhodujících skutečností má obsahovat samotná žaloba (ust. § 79 odst. 1 o. s. ř.) a jako výjimka by měl být aplikován restriktivně. Kromě požadavku, aby z odkazu obsaženého v žalobě, bylo patrné, že připojený listinný důkaz je listinou, která popisuje nárok po skutkové stránce, je uplatnění uvedeného závěru namístě jen tehdy, neobsahuje-li potřebné vylíčení rozhodujících skutečností sama žaloba.
18. Ze samotných žalobních tvrzení žalobce je přitom zřejmé, že žalobce od počátku, i v reakci na poučení soudu podle ust. § 118 a o. s. ř., uváděl, že veškerá další soudem požadovaná tvrzení jsou obsažena ve znaleckém posudku, který soudu předložil. Pokud soud prvního stupně v podstatě neprovedl žádné dokazování, s výjimkou výsledku znaleců, pak pochybil, jelikož svůj závěr, že žalobce (zjednodušeně řečeno) nedostatečně tvrdí skutečnosti rozhodné pro posouzení věci soudem, opřel pouze o to, že sama žaloba (ve znění jejího doplnění) tato jím požadovaná skutková tvrzení (zejména pokud jde o soudem zmiňovaný tzv. business plán) neobsahuje, což je důvodem pro zamítnutí žaloby.
19. Své rozhodnutí pak založil na nesprávném procesním postupu při realizaci zásady volného hodnocení důkazů, tato vada mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a za řízení odvolacího nemohla být zjednána náprava /ust. § 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř./. Zásada volného hodnocení důkazů neznamená, že by soud ve svém rozhodování měl na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli nebo o které z provedených důkazů své skutkové závěry (zjištění) opře a které opomene. Jestliže tak obecný soud nepostupuje, zatíží své rozhodnutí nejen vadami spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupuje v rozporu se zásadami vyjádřenými v hlavě páte (především čl. 36 odst. 1, čl. 38 odst. 2) Listiny /srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 61/94 ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. III. ÚS 95/97 ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 139/05 ze dne 20. 10. 2005, usnesení sp. zn. III. ÚS 359/05 ze dne 23. 9. 2005 a další /.
20. Proto nelze než konstatovat, že pokud soud prvního stupně neprovedl řádně dokazování a provedené důkazy následně nezhodnotil v rozhodnutí podle ust. § 152 o. s. ř., pak pochybil. Pro úplnost odvolací soud uvádí, že pokud měl soud prvního stupně za to, že nárok není ani žalobcem předloženými důkazy prokázán, měl tyto důkazy /pokud to bylo nutné pro posouzení věci/ řádně provést a poté zhodnotit, třeba i se závěrem, že nárok žalobce neexistuje. Není však přípustné žalobce „nutit“ doplňovat tvrzení dle úvahy soudu, přestože žalobce od počátku, pokud jde o existenci předpokladů vzniku škody, odkazuje zejména na znalecký posudek, který předložil a který se nezabývá jen otázkou výše škody (jak nesprávně uvedl soud prvního stupně), ale i otázkou dalších předpokladů vzniku škody, tedy posouzení, zda ceny účtované v rozhodném období žalovaným byly cenami ekonomicky odůvodněnými či nikoliv /tedy cenami predátorskými, jak tvrdí žalobce/.

21. Odvolací soud uzavřel, že závěr soudu prvního stupně se neopíral o řádné hodnocení provedeného dokazování, kdy tyto nedostatky mohou vést k nesprávnému rozhodnutí soudu ve věci samé, a tyto nedostatky nebylo možné odstranit v průběhu odvolacího řízení. Podle ust. § 219a odst. 1 písm. a) a ust. § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. byl proto rozsudek soudu prvního stupně zrušen a věc mu vrácena k dalšímu řízení, v němž znovu o uplatněném nároku rozhodne a věc právně posoudí, veden shora uvedeným názorem odvolacího soudu.
22. Na soudu prvního stupně zejména bude, aby provedl veškeré (pro rozhodnutí nutné) žalobcem i žalovaným navržené důkazy, tyto řádně zhodnotil a na základě tohoto věc po skutkové a právní stránce opět posoudil a rozhodl. V případě rozporu ve skutkových zjištěních (tedy v závěrech znaleckých posudků) soudu nic nebrání buď vyzvat žalobce k doplnění skutkových tvrzení formou opětovaného poučení podle ust. § 118a odst. 1 o. s. ř. (pod sankcí případného nepříznivého výsledku věci při jejich nepředložení) nebo v zadání revizního znaleckého posudku, ze kterého může vzejít i soudem zmiňovaný závěr, že z důvodu nedostatku podkladů pro jeho zpracování nelze výši nároku určit.
23. Při vyjasnění všech předpokladů odpovědnosti za škodu přihlédne i k tomu, že otázka prokázání protiprávního jednání žalovaného, tedy účtování predátorských cen v rozhodném období, nemůže být s ohledem na nutné zkoumání ekonomických předpokladů pouze otázkou čistě právní, ale pravděpodobně bude nutné tuto okolnost zkoumat i prostřednictvím znalce, jelikož ekonomické posouzení výše eliminovatelných nákladů a z toho vyplývající (minimální) výše jízdného vyžaduje znalecké zkoumání.
24. V dalším řízení soud prvního stupně rozhodne o nákladech tohoto odvolacího řízení podle ust. § 224 odst. 3 o. s. ř.
25. Pro úplnost odvolací soud dodává, že neshledal důvody pro přerušení odvolacího řízení, proto tento návrh zamítl a rozhodnutí vyhlásil na jednání odvolacího soudu dne 13. března 2018. Důvodem pro zamítnutí návrhu bylo zejména to, že podle názoru odvolacího soudu nebyly dány důvody předvídané ust. § 109 o. s. ř. a přerušením odvolacího řízení by vznikly neodůvodněné průtahy v odvolacím řízení.
26. Stejně tak neshledal předpoklady pro projednání a rozhodnutí věci jiným samosoudcem, jak požadoval žalobce, jelikož jiný právní názor a procesní postup soudu prvním stupně není důvodem k postupu podle ust. § 221 odst. 2 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

Praha 20. března 2018

JUDr. Roman Horáček, Ph.D., v. r.
předseda senátu